

ด่วนมาก

ที่ กต ๑๐๐๒/๑๕๐๑

กระทรวงการต่างประเทศ

ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๕๐๐

๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ผลการพิจารณาข้อเสนอแนะเพิ่มเติมตามกลไก Universal Periodic Review รอบที่ ๒

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ส่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๒๕๕๐๑ ลงวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๙

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๒. สรุปผลการประชุมคณะกรรมการกำกับดูแลการจัดทำรายงานประเทศและติดตามการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะภายใต้กลไก Universal Periodic Review (UPR) ของคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ ครั้งที่ ๓/๒๕๕๙

๓. สรุปผลการประชุมกลุ่มย่อยเพื่อพิจารณาข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากกลไก Universal Periodic Review (UPR) รอบที่ ๒

๔. สรุปท่าทีของไทยต่อข้อเสนอแนะที่ขอกลับมาพิจารณาเพิ่มเติมจากกลไก Universal Periodic Review (UPR) รอบที่ ๒

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๙ รับทราบผลการนำเสนอรายงานประเทศของไทยตามกลไก Universal Periodic Review (UPR) รอบที่ ๒ และรับทราบแผนการดำเนินการต่อไป ตลอดจนมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือกับกระทรวงการต่างประเทศในการร่วมกันพิจารณาข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ภายในกำหนดของคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ รวมทั้งจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อดำเนินงานตามข้อเสนอแนะที่ไทยตอบรับ ความแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการต่างประเทศขอเสนอเรื่องผลการพิจารณาข้อเสนอแนะเพิ่มเติมตามกลไก UPR รอบที่ ๒ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงการต่างประเทศได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

กระทรวงการต่างประเทศ ขอเรียน ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

ประเทศไทยได้เข้าร่วมการนำเสนอรายงานประเทศตามกลไก UPR รอบที่ ๒ ในช่วงการประชุมคณะทำงาน UPR สมัยที่ ๒๕ เมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ที่นครเจนีวา ตามที่คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติได้กำหนดให้ทุกประเทศจัดทำและนำเสนอรายงานประเทศตามกลไก UPR ที่สะท้อนการดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชนทุก ๔ ปีครั้ง

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

๑.๒.๑ มติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ รับทราบและมอบหมายทุกส่วนราชการเร่งดำเนินการตามข้อเสนอแนะที่ไทยได้รับและคำนึงโดยสมัครใจจากการนำเสนอรายงานในรอบที่ ๑ รวมถึงผลักดันการดำเนินการตามพันธกรณีระหว่างประเทศ และเร่งติดตามแก้ไขประเด็นปัญหาที่ประชาคมระหว่างประเทศให้ความสนใจ เพื่อนำไปประกอบการยกร่างรายงานประเทศรอบที่ ๒

๑.๒.๒ มติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ รับทราบและสั่งการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งผลักดันประเด็นที่ค้างค้างให้แล้วเสร็จก่อนการนำเสนอรายงานในเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๙ และเห็นชอบต่อร่างรายงานประเทศ และอนุมัติให้กระทรวงการต่างประเทศส่งรายงานให้คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนฯ

๑.๒.๓ มติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๙ รับทราบและเห็นชอบต่อกรอบการพิจารณาข้อเสนอแนะในช่วงการนำเสนอรายงานประเทศและคำมั่นโดยสมัครใจของไทย พร้อมสั่งการให้กระทรวงการต่างประเทศชี้แจงเหตุผลประเด็นที่ไทยยังไม่ตอบรับให้ชัดเจนและเหมาะสมในช่วงการนำเสนอรายงานต่อที่ประชุมคณะทำงาน UPR

๑.๒.๔ มติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๙ รับทราบผลการนำเสนอรายงานตามกลไก UPR รอบที่ ๒ ซึ่งรวมถึงท่าทีของไทยต่อข้อเสนอแนะที่ได้รับจากการนำเสนอรายงาน และรับทราบแผนการดำเนินการต่อไป รวมทั้งมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือในการพิจารณาข้อเสนอแนะเพิ่มเติม และจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อดำเนินงานตามข้อเสนอแนะที่ไทยตอบรับ

๑.๓ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

ในการนำเสนอรายงานประเทศตามกลไก UPR รอบที่ ๒ ที่นครเจนีวา ไทยได้รับข้อเสนอแนะทั้งหมด ๒๔๙ ข้อ โดยคณะผู้แทนไทยได้ตอบรับโดยทันที ๑๘๑ ข้อ ตามกรอบที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบเมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๙ และขออนำกลับมาพิจารณาเพิ่มเติม ๖๘ ข้อ ทั้งนี้ คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติกำหนดให้ไทยแจ้งผลการพิจารณาข้อเสนอแนะที่ขออนำกลับมาพิจารณาเพิ่มเติมภายในวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๙ ก่อนการประชุมคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ สมัยที่ ๓๓ ในช่วงเดือนกันยายน ๒๕๕๙

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ตามกลไก UPR แต่ละประเทศจะต้องปฏิบัติตามข้อเสนอแนะที่ได้ตอบรับ รวมถึงคำมั่นโดยสมัครใจที่ได้ประกาศไว้ในช่วงการนำเสนอรายงาน โดยจะต้องรายงานผลให้แก่คณะทำงาน UPR ทุก ๔ ปีครึ่ง เรื่องนี้จึงเข้าข่ายเรื่องที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

โดยที่คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนฯ ได้กำหนดให้ไทยแจ้งผลการพิจารณาข้อเสนอแนะเพิ่มเติมภายในวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๙ กระทรวงการต่างประเทศจึงขอให้พิจารณานำเรื่องเสนอต่อคณะรัฐมนตรีภายในวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๙

๔. สารสำคัญ ข้อเท็จจริงและกฎหมาย

๔.๑ การพิจารณาข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

๔.๑.๑ กระทรวงการต่างประเทศได้จัดการประชุมคณะกรรมการกำกับดูแลการจัดทำรายงานประเทศและติดตามการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะภายใต้กลไก UPR ของคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนฯ ครั้งที่ ๓/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๙ เพื่อแจ้งผลการนำเสนอรายงานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ รวมทั้งขอความร่วมมือหน่วยงานจัดทำแผนการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะที่ได้ตอบรับและคำมั่นโดยสมัครใจ ตลอดจนร่วมกันพิจารณาข้อเสนอแนะที่ได้นำกลับมาพิจารณาเพิ่มเติม ดังรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๔.๑.๒ นอกจากการประชุมคณะกรรมการกำกับดูแลการจัดทำรายงานประเทศฯ กระทรวงการต่างประเทศได้จัดการประชุมกลุ่มย่อยร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาข้อเสนอแนะรายประเด็นรวม ๒ ครั้ง ได้แก่ ประเด็นเรื่องสิทธิของกลุ่มต่างๆ (เมื่อวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๙) และสถานการณ์ทางการเมือง (เมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๙) ดังรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๔.๑.๓ ผลการพิจารณาข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ที่ประชุมตามข้อ ๔.๑.๑ และ ๔.๑.๒ เห็นพ้องว่า ไทยควรตอบรับข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจำนวน ๖ ข้อ เนื่องจากสอดคล้องกับท่าทีหลักการและการดำเนินการในปัจจุบันของหน่วยงาน และรับทราบ/ไม่ตอบรับจำนวน ๖๒ ข้อ เนื่องจากเป็นประเด็นที่มีความละเอียดอ่อน (เช่น การยกเลิกโทษประหารชีวิตในทุกด้าน หรือกฎหมายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ) ยังจำเป็นที่จะต้องคงไว้ในบริบทปัจจุบันโดยยังไม่มีแนวโน้มที่จะปรับเปลี่ยนในอนาคตอันใกล้ (เช่น การบังคับใช้คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ การพิจารณาคดีพลเรือนในศาลทหาร มาตรการที่กระทบเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและการชุมนุม) รวมทั้งประเด็นที่ยังไม่มีท่าทีเชิงนโยบายหรือหน่วยงานยังไม่มีความพร้อมที่จะดำเนินการ (เช่น การเข้าเป็นภาคีสันติสัญญาระหว่างประเทศบางฉบับ อาทิ อนุสัญญาว่าด้วยสถานภาพผู้ลี้ภัยฯ) ดังรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔ ทั้งนี้ การรับทราบ/ไม่ตอบรับข้อเสนอแนะบางข้อถือเป็นท่าทีปกติในกระบวนการ UPR ที่ผ่านมา ทุกประเทศมักเลือกตอบรับข้อเสนอแนะเฉพาะข้อที่สอดคล้องกับท่าทีหลักการหรือความพร้อมของตนที่จะดำเนินการ

๔.๒ การดำเนินการอื่นๆ

ขณะนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องอยู่ระหว่างการจัดทำแผนปฏิบัติการตามข้อเสนอแนะที่ไทยได้ตอบรับและคำมั่นโดยสมัครใจ ซึ่งกระทรวงการต่างประเทศจะได้รวบรวมและจัดพิมพ์เพื่อเผยแพร่ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชนใช้ประโยชน์ในการติดตามการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะที่ได้ตอบรับไว้ต่อไป นอกจากนี้ กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม จะจัดเวทีเผยแพร่ผลการนำเสนอรายงานประเทศตามกลไก UPR รอบที่ ๒ เพื่อสร้างความตระหนักรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องกับผู้แทนภาคประชาสังคม และในภูมิภาคต่างๆ ตลอดจนหารือเกี่ยวกับแนวทางที่จะร่วมกันผลักดันการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะที่ตอบรับต่อไป

๔.๓ ไทยจะต้องเข้าร่วมการรับรองรายงานผลการนำเสนอรายงานฯ ของไทย ในช่วงการประชุมคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนฯ สมัยที่ ๓๓ ในวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๙ ที่นครเจนีวา (ระยะเวลา ๑ ชั่วโมง) ซึ่งในการประชุมดังกล่าว คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนฯ จะเปิดโอกาสให้ผู้แทนประเทศต่างๆ รวมทั้งผู้แทนภาคประชาสังคม กล่าวถ้อยแถลงแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำเสนอรายงานฯ ของไทย ซึ่งผู้แทนไทยจะเข้าร่วมการประชุมดังกล่าว เพื่อแจ้งผลการพิจารณาตอบรับข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของไทย รวมทั้งชี้แจงเพิ่มเติมในประเด็นสิทธิมนุษยชนที่อยู่ในความสนใจ หรือหากได้รับการสอบถามเพิ่มเติม

๕. รายงานการวิเคราะห์หรือศึกษาตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งใดๆ
ไม่มี

๖. ผลกระทบ
ไม่มี

๗. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

กระทรวงการต่างประเทศได้ตั้งงบประมาณสำหรับการดำเนินการภายใต้กลไก UPR ในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ ซึ่งประกอบด้วยการจัดทำรายงาน การเดินทางไปนำเสนอรายงานและรับรองรายงานที่นครเจนีวา การจัดทำแผนปฏิบัติการ และการสร้างความตระหนักรู้ รวมทั้งสิ้น ๑,๕๕๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งล้านห้าแสนห้าหมื่นบาทถ้วน) ภายใต้งบรายจ่ายอื่น ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการด้านสิทธิมนุษยชน ผลผลิตที่ ๒ ความร่วมมือระหว่างประเทศในกรอบพหุภาคี กิจกรรมที่ ๑ เสริมสร้างความร่วมมือกับประชาคมระหว่างประเทศในมิติต่างๆ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๙ ของกระทรวงการต่างประเทศ

๘. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การตอบรับข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเป็นไปตามมติของที่ประชุมคณะกรรมการกำกับดูแลการจัดทำรายงานประเทศฯ ครั้งที่ ๓/๒๕๕๙ และการประชุมกลุ่มย่อยเพื่อพิจารณาข้อเสนอแนะเพิ่มเติมทั้ง ๒ ครั้ง ซึ่งได้มีผู้แทนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมให้ข้อคิดเห็นและให้ความเห็นชอบด้วยแล้ว

๙. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง
ไม่มี

๑๐. ข้อเสนอของส่วนราชการ

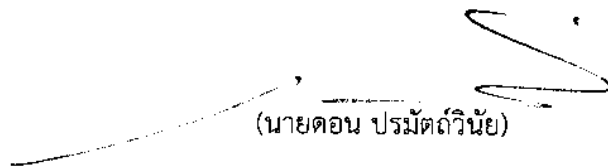
กระทรวงการต่างประเทศขอเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาประเด็นดังต่อไปนี้

๑๐.๑ ให้ความเห็นชอบต่อทำหัตถ์ข้อเสนอแนะที่ขอนำกลับมาพิจารณาเพิ่มเติมจาก
กลไก UPR รอบที่ ๒ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๔) เพื่อกระทรวงการต่างประเทศจะได้แจ้งทำหัตถ์ดังกล่าวแก่คณะมนตรี
สิทธิมนุษยชนภายในกำหนดเวลา (วันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๙) ต่อไป

๑๐.๒ รับทราบการดำเนินการภายหลังการนำเสนอรายงานประเทศตามกลไก UPR
รอบที่ ๒ ซึ่งรวมถึงการจัดทำแผนการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะที่ได้ตอบรับและคำมั่นโดยสมัครใจ และสั่งการให้
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องผลักดันการปฏิบัติตามแผนดังกล่าวโดยจัดลำดับความสำคัญ และมีกระบวนการติดตาม
ตามสมควรเพื่อให้เกิดผลที่เป็นรูปธรรมต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายดอน ปรมัตถ์วินัย)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมองค์การระหว่างประเทศ

กองการสังคม

โทร. ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๒๒๔๖

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๐๖๔